

Helsingin kaupunki

Halkullanniemen länsiosan ja Nuottasaaren
asemakaava

Luontoselvitys 2017



KEIRON

Luontotieto Keiron Oy

20.3.2018

Hanke: Hallkullanniemen länsiosan ja Nuottasaaren asemakaava, luontoselvitys 2017

Toimeksiantaja: Helsingin kaupunki, Mervi Nicklén

© Luontotieto Keiron Oy 2018

Tekijät: Susanna Pimenoff, Anu Luoto

Pohjakartat © Helsingin kaupunki 2017 ja peruskartta © Maanmittauslaitos 2018

Kansikuva: Rantakukka kasvaa Nuottasaaren pienellä hiekkarannalla.

Sisällysluettelo

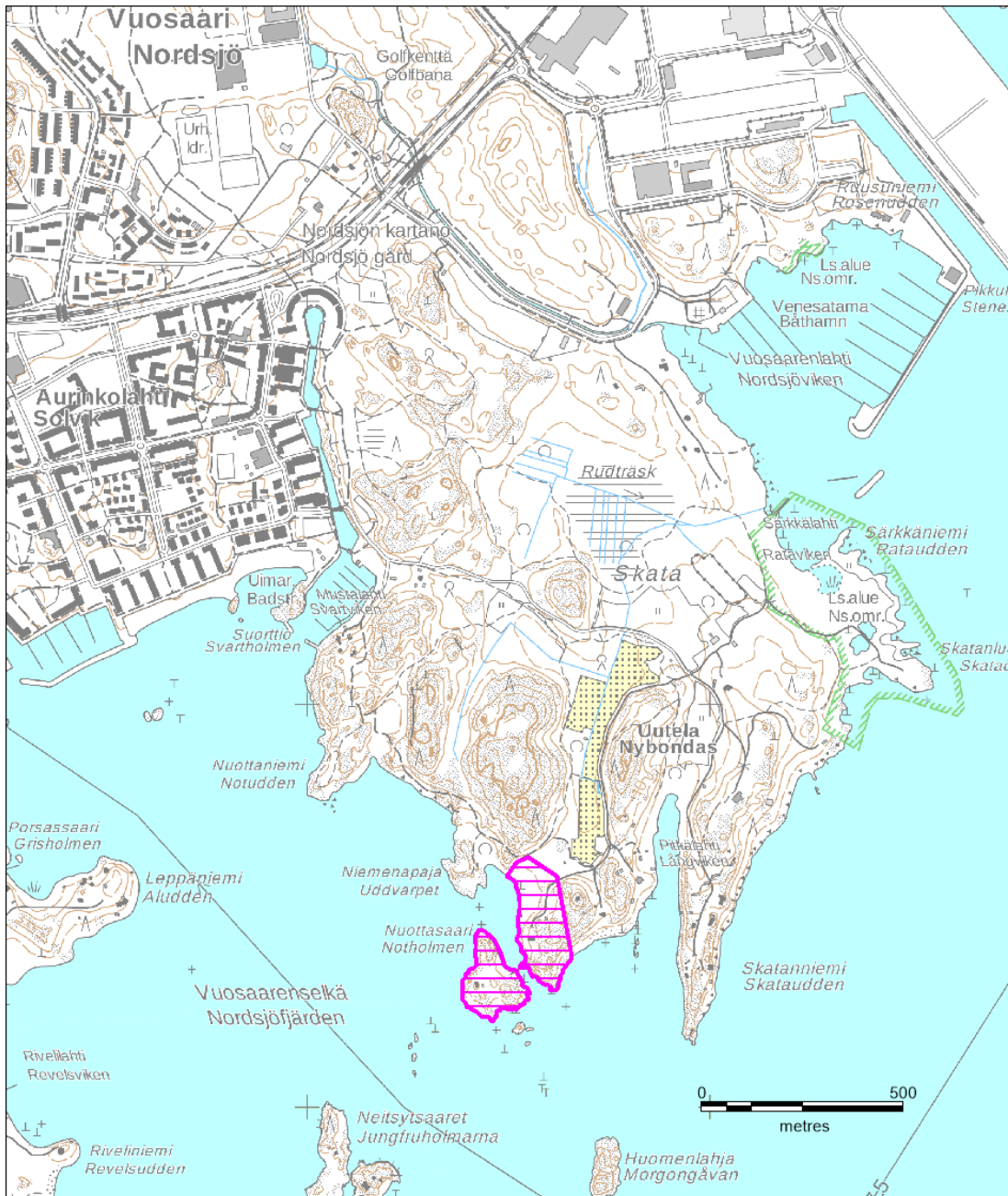
1	Johdanto	1
2	Selvitysalueen sijainti ja yleiskuvaus	1
3	Taustatiedot	3
4	Kartoitusmenetelmät	4
4.1	Esityöt	4
4.2	Elinympäristöjen ja kasvillisuuden kartoitus.....	4
4.3	Lepakoiden kartoitus.....	5
4.4	Kohteiden arvottamisen perusteet	6
4.5	Kohteiden luonnonsuojellinen arvoasteikko.....	6
4.6	Käytetyt lyhenteet.....	7
6	Elinympäristöt ja kasvillisuus	9
6.1	Nuottasaari	9
6.2	Hallkullanniemi	13
7	Lepakot.....	25
8	Muu eläinlajisto	26
9	Ekologiset yhteydet.....	27
10	Johtopäätökset ja suositukset	28
11	Lähteet.....	30

Litteet

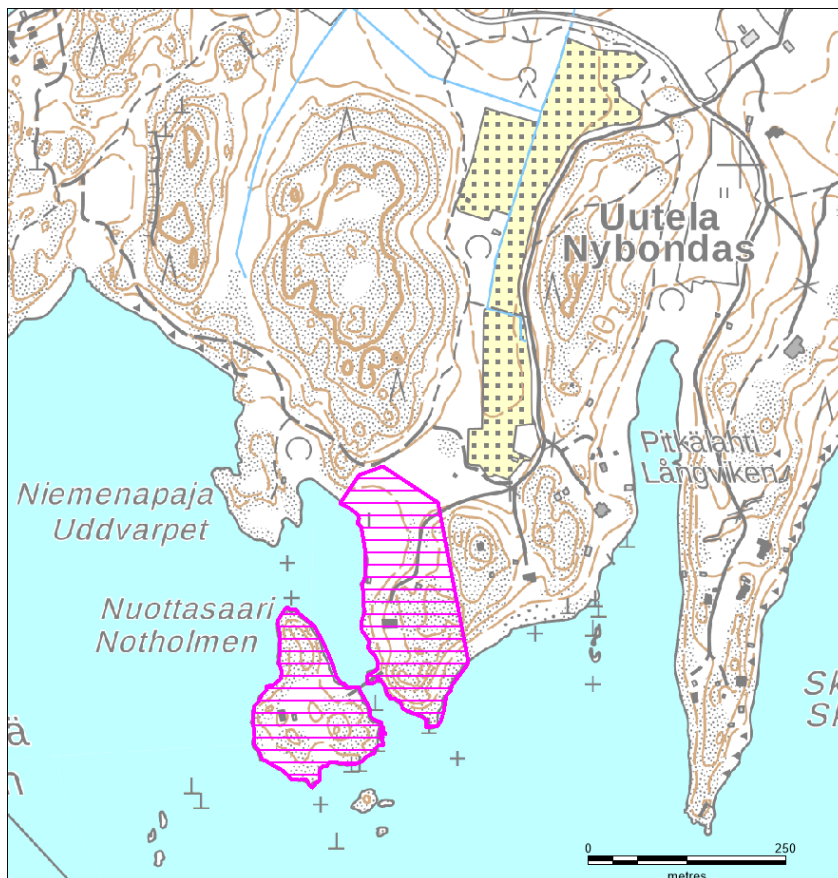
Liite 1 Putkilokasvit lajilista

Kartta 1 Elinympäristöjen rajaus, luokittelu ja numerointi, selvitysalueen rajaus

Kartta 2 Elinympäristöjen arvoluokittelu ja numerointi



Kuva 1 Selvitysalueen sijainti on merkitty pinkillä viivoituksella. Vuosaaren satama näkyy kartan oikeassa yläkulmassa. Peruskartta © Maanmittauslaitos 2018.



Kuva 2 Selvitysalueeseen kuuluu Hallkullanniemen länsiosa ja Nuottasaari. Nuottasaaren ja mantee-reen väliin jäävän lahden nimi on Haminasalmenlahti. Peruskartta © Maanmittauslaitos 2018.

3 Taustatiedot

Uutelassa on lukuisia merkittäviä luontoarvoja. Uutelan itäosassa on luonnonsuojelualue, Särkkäniemi, joka on rauhoitettu luonnonsuojelualueeksi vuonna 1993. Särkkäniemessä on arvokasta kasvilajistoa ja vanhapuustoista lahopuumetsää. Lisäksi se on arvokas lintukohde.

Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa 2015 - 2024 on esitetty rauhoitettavaksi Rudträsk, Uutelan koillisosassa sijaitseva korpialue; Uutelan metsä, alueen lounaisosassa oleva lähes aarniometsämäinen alue sekä Skatanniemen kalliainen kärki ja sitä pohjoisempana oleva linnoitusalue. Uutelan neva ja Rudträsk ovat arvokkaita suo- ja kosteikkokohteita, joissa kasvaa arvokasta kasvilajistoa.

Monet lepakkolajit ruokailevat alueella ja kosteikossa tavataan viitasammakoita. Lähes koko Uutelan alue on tärkeä lepakkoalue sekä matelija- ja sammakkoeläinkohde ja suuri osa alueesta on luokiteltu tärkeäksi lintukohteeksi. Nuottaniemen kainalo on arvokas merenrantakohde, jossa esiintyy rantaniittyjen, tervaleppäluhdan ja rehevän korven kasvilajistoa. Arvokkaita kasvikohteita ovat myös Skatankärjen rantaniitty ja Uutelan kalliosuo. Alueella on runsaasti arvokkaita metsäkohteita ja paljon luonnontilaisia, metsätaloustoiminen ulkopuolella olevia metsiä. Uutelasta tunnetaan lähes 70 kääpälajia, joista puolet on arvokkaita elinympäristöjä ilmentäviä lajeja. Uutelassa ei ole Natura-alueita, luonnonsuojelulain mukaisia suojeltuja luontotyypppejä tai rauhoitettuja luonnonmuistomerkkejä. (Näkymä 2017)

4 Kartoitusmenetelmät

4.1 Esityöt

Esityönä tarkastettiin tietoja lepakoista ja muista luontoarvoista Helsingin ympäristökeskuksen ylläpitämästä Luontotietojärjestelmästä.

4.2 Elinympäristöjen ja kasvillisuuden kartoitus

Alueella käytiin maastossa 24.8. ja 8.9.2017. Ensimmäinen käynti oli nopea yleiskatsaus lepakodetektorin asentamisen ohessa. Toisella käynnillä kasvillisuus kartoitettiin.

Maastokartoitukseen käytettiin yhteensä noin neljä tuntia. Selvitysalue kuljettiin läpi jalan. Elinympäristöt luokiteltiin metsätyyppeihin ja muihin elinympäristötyyppeihin. Metsiä arvioitiin mm. puuston iän, rakenteen ja luonnontilaisuuden perusteella. Kasvillisuuden yleispiirteet kartoitettiin elinympäristöjä määritettäessä. Puutarhassa kartoitusta tehtiin tarkemmin arvokkaiden, vanhojen lajikkeiden ja haitallisten vieraslajien löytämiseksi. Yleiset ja havaitut huomionarvoiset kasvilajit kirjattiin, mutta selvityksen tavoitteena ei ollut laatia kattavaa putkilokasvilistää.

Maastokarttana käytettiin kaupungin laatimaa rasteripohjaista pohjakarttaa mitta-kaavassa 1:4000. Kuvioiden rajaamisessa käytettiin apuna GPS-paikanninta, jolta siirrettiin lokitiedot paikkatieto-ohjelmaan.



Kuva 3 Kartoituksessa kiinnitettiin huomiota puuston ikään ja lahoppuun määrään. Kuvan vanhat männyt kasvavat Nuottasaaren länsiosassa.

4.3 Lepakoiden kartoitus

Lepakkokartoituksessa sovelletaan kirjallisuudessa esiteltyjä menetelmiä. Perustietoja lepakkokartoituksen menetelmistä antavat esimerkiksi Hunt (2012) ja Sierla ym. (2004). Suomen lepakkotieteellinen yhdistys on laatinut oman ohjeistuksensa lepakkoselvityksen tekemistä varten (SLTY 2012). Toimeksianto työlle saatiin loppukesästä, mistä syystä varsinaista lepakkoselvitystä ei ollut mahdollista tehdä. Normaalisti lepakkoselvitys vaatii vähintään kolme öistä laskentakierrosta tutkittavalla alueella kesä-elokuussa. Näiden ns. laskentakierrosten aikana kartoittaja havainnoi lepakoiden esiintymistä käyttäen apunaan lepakkodetektoria. Lisäksi voidaan apuna käyttää alueelle jätettäviä passiivilaitteita. Tehtyjen havaintojen perustella voidaan perustellusti esittää alueella esiintyvä lepakkolajisto, mahdolliset saalistusalueet ja siirtymäreitit sekä mahdolliset päiväpiilopaikat.

Alueella käytettiin passiividetektoria, joka jätettiin maastoon 24.8-8.9.2017 väliseksi ajaksi. Laite oli toiminut vain 24.8.-28.8. välisenä aikana ja sammunut jo 28.8. alkuiltasta akkuvirran loputtua teknisen häiriön vuoksi. Käytännössä laitteeseen oli tallentunut havaintoja neljältä yöltä, kun akkuparistot yleensä kestävät 1-2 viikkoa. Lyhytaikainen passiivilaitteella tehty havainnointi kertoo lähinnä, että alueella esiintyy lepakoita, juurikaan muita päätelmiä siitä ei voi tehdä.



Kuva 4 Aution kesähuvilan taakse asennettiin lepakkodetektori havainnoimaan mahdollisesti rakennuksesta lentäviä lepakoita.

Passiividetektorina käytettiin Anabat Express mallista laitetta. Laite tallentaa äänet muistikortille, josta ne voidaan siirtää tietokoneelle. Tallennetut tiedostot analysoidaan AnaLook –ohjelmistolla. Aineiston analysoinnissa käytettiin apuna Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry:n koordinoimaa Lepakoiden muutonseurantaan (LEMU-hanke) kehitettyä skanneria ja suodattimia, joiden avulla voidaan käsitellä isojakin aineistoja. Passiividetektori sijoitettiin Nuottasaareen lähelle huonokun-

toista kesähuvilaa. Erityisesti pyrkimyksenä oli selvittää liikkuko rakennuksen ympäristössä lepakoita, mikä viittaisi rakennuksen mahdollisesti olevan lepakoiden käyttämä. Laitteen sijainti selviää liitekartasta 2.

Kartoitusalueella kiinnitettiin huomiota myös mahdollisiin päiväpiilopaikkoihin (kolopuut, piilopaikoiksi soveltuvat rakennukset) sekä talvehtimspiiloiksi sopiviin paikkoihin (lähinnä kellarit tai muut maanalaiset rakenteet) mahdollisia myöhempiä tutkimuksia varten.

Kaikki Suomessa tavattavat lepakkolajit ovat EU:n luontodirektiivin IV-liitteen lajeja. Luontodirektiivin lajien suojelu toteutetaan luonnonsuojelulain 49 §:n määräyksellä, jonka mukaan näiden lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat tiukasti suojeltuja. Tämä tarkoittaa lepakoiden päiväpiilojen, lisääntymisyhdyskuntien ja talvehtimspaikkojen nauttivan tiukkaa lain suojaa eikä niitä saa hävittää tai heikentää. Tunnetuin esimerkki IV-liitteen lajista on liito-orava. Lepakkolajeista uhanalaisiksi on arvioitu ripsisiippa (EN, erittäin uhanalainen) ja pikkulepakko (VU, vaarantunut) (Rassi ym. 2010).

4.4 Kohteiden arvottamisen perusteet

Luonnonsuojelullisesti arvokkaiden kohteiden valintaperusteina ovat seuraavat tekijät:

- luonnonsuojelulain suojeltu luontotyyppi (LsL 29 §/LsA 10§)
- erityisesti suojeltavan lajin esiintymä (LsL 47 §/LsA 23 §)
- luontodirektiivin liitteen IV(a) lajin esiintymä (LsL 49 §/LsA 24 §)
- metsälain erityisen tärkeä elinympäristö (MeL 10 §/MeA 7 & 8 §)
- vesilaissa mainittu luontotyyppi (VesiL 2. luku 11 §)
- arvokas vesialue tai virtavesi
- perinnemaiseman luontotyyppi
- geologisesti arvokas muodostuma
- uhanalaisen ja silmälläpidettävän lajin esiintymä (Rassi ym. 2010)
- uhanalainen luontotyyppi (Raunio ym. 2008)
- muu luonnonsuojelullisesti arvokas kohde, kuten vanha tai runsaasti laho-
puuta sisältävä metsä, mahdollinen METSO-ohjelman kohde
- LAKU-kriteerit täyttävä kohde (Uudenmaan liitto 2012)

4.5 Kohteiden luonnonsuojelullinen arvoasteikko

5 Valtakunnallisesti arvokas kohde. Kansallinen arvo on kohteella, jossa esiintyy erittäin uhanalainen laji tai elinympäristö. Kohde voi myös olla ainutlaatuinen. Arvokas elinympäristöjen kokonaisuus, joka luo edellytykset runsaalle ja erikoistuneelle lajistolle, voi olla kansallisesti arvokas. Luonnonarvojen säilyttäminen vaatii suojelualueen perustamista.

4 Maakunnallisesti arvokas kohde, jos ympäristö on maakunnallisesti harvinainen ja luonnoltaan arvokas. Siinä esiintyy uhanalainen laji tai lajeja, edustavaa arvokasta tai uhanalaista elinympäristöä tai luonnontilaisuus luo edellytykset useille

harvinaisille lajeille. Luonnonarvojen säilyttäminen vaatii yleensä suojelualan perustamista. Maakunnallisen arvon määrittämisessä on käytetty avuksi Luonnonympäristön arvottamisen kriteeristö Uudellamaalla – julkaisua (Uudenmaanliitto 2012).

3 Paikallisesti erittäin arvokas kohde, jos ympäristö on tavanomaisesta poikkeava, mutta ei kuitenkaan ainutlaatuinen. Esimerkiksi harvinainen laji, lajirikkaus, arvokas elinympäristö, soveltuvuus tiukasti suojelulle lajille tai hyvä luonnontila voivat tuoda ympäristölle tämän arvon. Kohteella on sellaisia luonnonarvoja, jotka yleensä vaativat huomiointia tai selviä rajoituksia alueen maankäyttöön.

2 Paikallisesti arvokas kohde. Kohteella on jonkin verran luonnonarvoja, jotka yleensä voi helposti säilyttää, vaikka aluetta käytetään normaalisti rakentamiseen tai metsänhakkuisiin. Kohteiden sijainnin voi merkitä kaavaan informatiivisena merkintänä, jotta se tulee paremmin huomioitua maankäytössä.

1 Joitakin luontoarvoja, eli tavanomaista luontoa edustava kohde. Ei rajoituksia normaaliin rakentamiseen tai maankäyttöön.

0 Ei erityisiä luontoarvoja, jos ympäristö on muokattu ja luonnontila muuttunut. Vähäarvoinen tai tuhoutunut kohde.

4.6 Käytetyt lyhenteet

Raportissa on käytetty seuraavia lyhenteitä:

LsL	luonnonsuojelulaki
LsA	luonnonsuojeluasetus
MeL	metsälaki
MeA	metsäasetus
VesL	vesilaki
EU-D1	lintudirektiivi
CR	äärimmäisen uhanalainen
EN	erittäin uhanalainen
VU	vaarantunut
NT	silmälläpidettävä
SV	Suomen vastuulaji
METSÖ	Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelma
LAKU	luonnonympäristöjen arvottamisen kriteeristö Uudellamaalla



Kuva 5 Vanhan Villa Notsundin puutarhassa kasvaa nopeasti leviävää tataaria. Niityllä on tataarin suurilehtisiä versoja männyn vieressä.

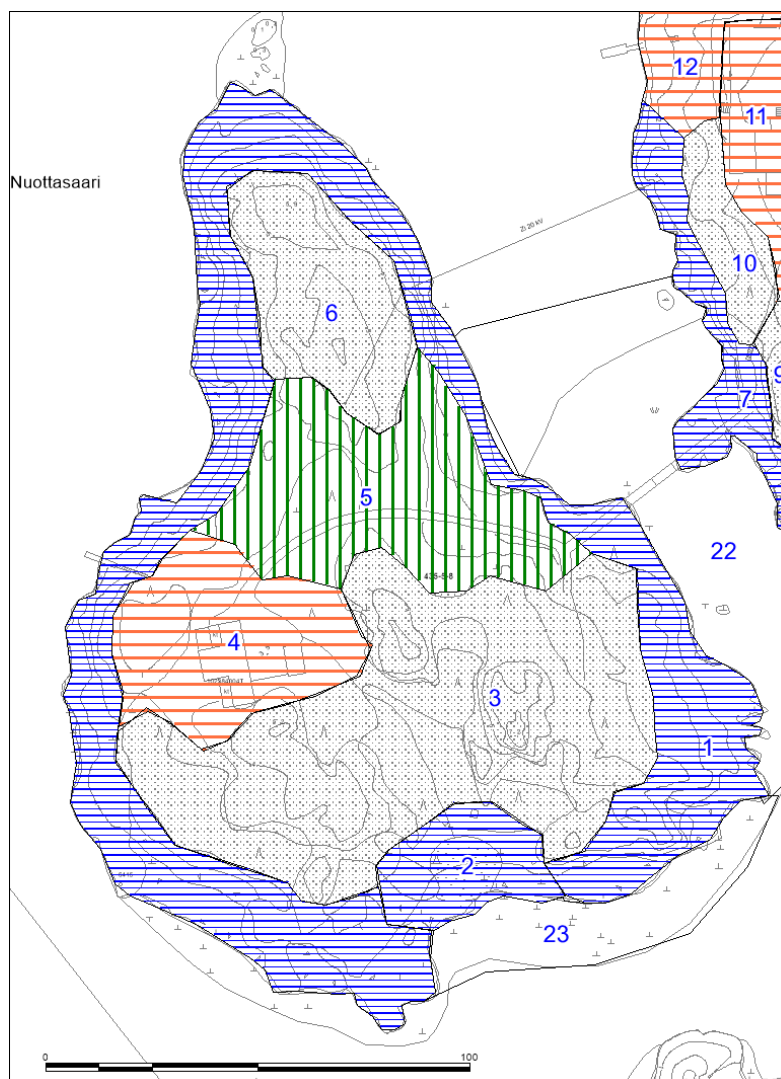
6 Elinympäristöt ja kasvillisuus

Tässä luvussa kuvaillaan luonnon yleispiirteet ja arvot. Selvitysalue on rajattu elinympäristöjen perusteella pienempiin kuvioihin. Kuviot on luokiteltu elinympäristöihin ja numeroitu kartalla 1. Luonnon rakennepiirteiden ja lajipotentialin ym. perusteella kuvioiden luonto on arvioitu arvoluokkiin kartalla 2.

6.1 Nuottasaari

Nuottasaari on keskikokoinen (2 ha) kalliainen metsäsaari, josta on avarat näkymät kolmeen ilmansuuntaan. Nuottasaaren rannat ovat kallioisia, mutta etelään avautuvalla rannalla on pieni hiekkaranta. Saaren maaperä on ohutta, kallioperä hapanta ja kasvillisuus on tästä syystä vähälajista ja ilmentää ympäristön karuutta. Saarella kasvaa väljä puusto, jossa on paljon vanhoja, kitukasvuisia mäntyjä.

Kapea salmi Nuottasaaren ja mantereen välissä vaikuttaa matalalta, mutta veden virtauksen vaikutuksesta se ei ole kasvanut ruovikoksi. Liitekartalla 2 salmi (kuvio 22) ja matala eteläinen rantavesi (kuvio 23) ovat arvioitu paikallisesti erittäin arvokkaiksi, koska niissä on potentiaalia vesilintujen ruokailualueena ja kalojen kuldulle. Näitä kuvioita ei ole esitelty muualla tarkemmin.



Kuva 6 Nuottasaari jaettuna elinympäristöjen perusteella pienempiin kuvioihin (nro 1-6)

Alla selostetaan kuvioiden 1-6 luonnon piirteitä Nuottasaarella.

1 Nuottasaaren rannat

Rantojen silokalliot ovat meren puhtaaksi pesemiä. Uurteissa kasvaa tyypillisiä rantakasveja kuten rantakukkaa ja keltamaksaruohoa. Ylempänä kalliolla kasvaa tierasammalta ja poronjäkäliä sekä metsälauhaa. Itärannalla on joitakin pieniä kalliolammikoita. Näissä kasvaa mm. järviruokoa. Rantavyöhyke on leveimmillään lännessä ja etelässä, kun taas itäinen ranta on kapea suojaisten sijaintinsa takia.

Saarelle pääsee siltaa pitkin mantereelta. Sillan vieressä, polun eteläpuolella, on suuri kasvusto kurtturuusua, joka luokitellaan haitalliseksi vieraslajiksi. Polun pohjoispuolella, itärannalla on noin metrin levyinen rantaniitty. Niityn ruohoja edustavat mesiangervo, meriputki, merivirmajuuri, rantatädyke ja ruohokanukka.



Kuva 7 Nuottasaaren silokalliolta on näkymä pohjoiseen Vuosaarenselälle ja Aurinkolahden asutukseen.

2 Hiekkaranta

Pieni hiekkaranta avautuu etelään ja siinä on vaaleaa, hienoa hiekkaa. Ranta on kallioiden ja kivikon ympäröimä. Rantavedessä on paljon kiviä. Rantaa ympäröivät vanhat männyt, nuori koivu ja tervaleppä.

Hiekassa kasvaa vain vähän rantakasveja. Suurin osa hiekasta on paljasta eikä se ole haisevien rihmaleväkasojen peittämää, kuten suojaisemmilla rannoilla yleensä. Kasveista voi mainita rantavehnän, rantakukan ja ranta-alpin.

Matala rantavesi soveltuu todennäköisesti vesilintupoikueiden ravinnonhakuun. Ihmisten läsnäolo rannalla voi häiritä vesilintuja.



Kuva 8 Pienen hiekkarannan edustan rantavesi on matalaa. Oikealla hämöttää Huomenlahja –niminen luoto.

3 Kalliomännikkö

Nuottasaaren eteläosassa kasvaa harvaa männikköä kalliolla. Männyt ovat vanhoja ja osin kitukasvuisia. Pystyyn kuolleita mäntykeloja on useita. Männyn taimia on jonkun verran, mutta useimmat niistä tulevat kuolemaan kuivuudesta ennen varttumistaan puiksi. Mäntyjen seassa on myös pihlajaa, koivua ja katajaa.

Ohuella maapohjalla kasvaa mustikkavarvikkoa, kallioilla kulumisherkkää poronjäkälikköä ja kanervikkoa metsälauhan kera.

4 Kesähuvilan pihapiiri

Huonokuntoisen kesähuvilan pihapiiri ei eroa merkittävästi ympäröivän saaren kasvillisuudesta karun ja ohuen maakerroksen takia. Saunaa ympäröivät kauniit männyt. Aluskasvillisuudessa on maitikoita, metsälauhaa sekä puolukkaa.

Saunan pohjoispäättyyn on istutettu jo suureksi kasvanut alppiruusu (Rhododendron 'Catawbiense Grandiflora') ja eteläpäättyyn köynnöshortensia. Ulkorakennuksen seinustalla kasvaa kärhkö ja suojamuurin kulmalla monirunkoinen raita. Rakennusten välissä aluskasvillisuudessa on ravinteisuutta ilmentävää vuohenputkea. Paikalla on ilmeisesti ollut aiemmin istutuksia.

5 Karu metsikkö

Kalliokumpareiden välissä kasvaa karua mäntymetsää. Männikössä on sekä vanhoja että nuoria puita, seassa joitakin koivuja ja pihlajia. Kuvion itäosassa kasvaa kolmen

kookkaan katajan ryhmä. Näistä yksi on muodoltaan pylväskataja, joka on noin kuusi metriä korkea. Rungon halkaisija tyvessä on noin 15 cm.

Aluskasvillisuudessa on mustikkaa, puolukkaa ja maitikoita, paikoin vähän kanervaa sekä heinikkoa.



Kuva 9 Pylväsmuotoinen kataja kasvaa Nuottasaaren pienessä metsikössä.

6 Kallio

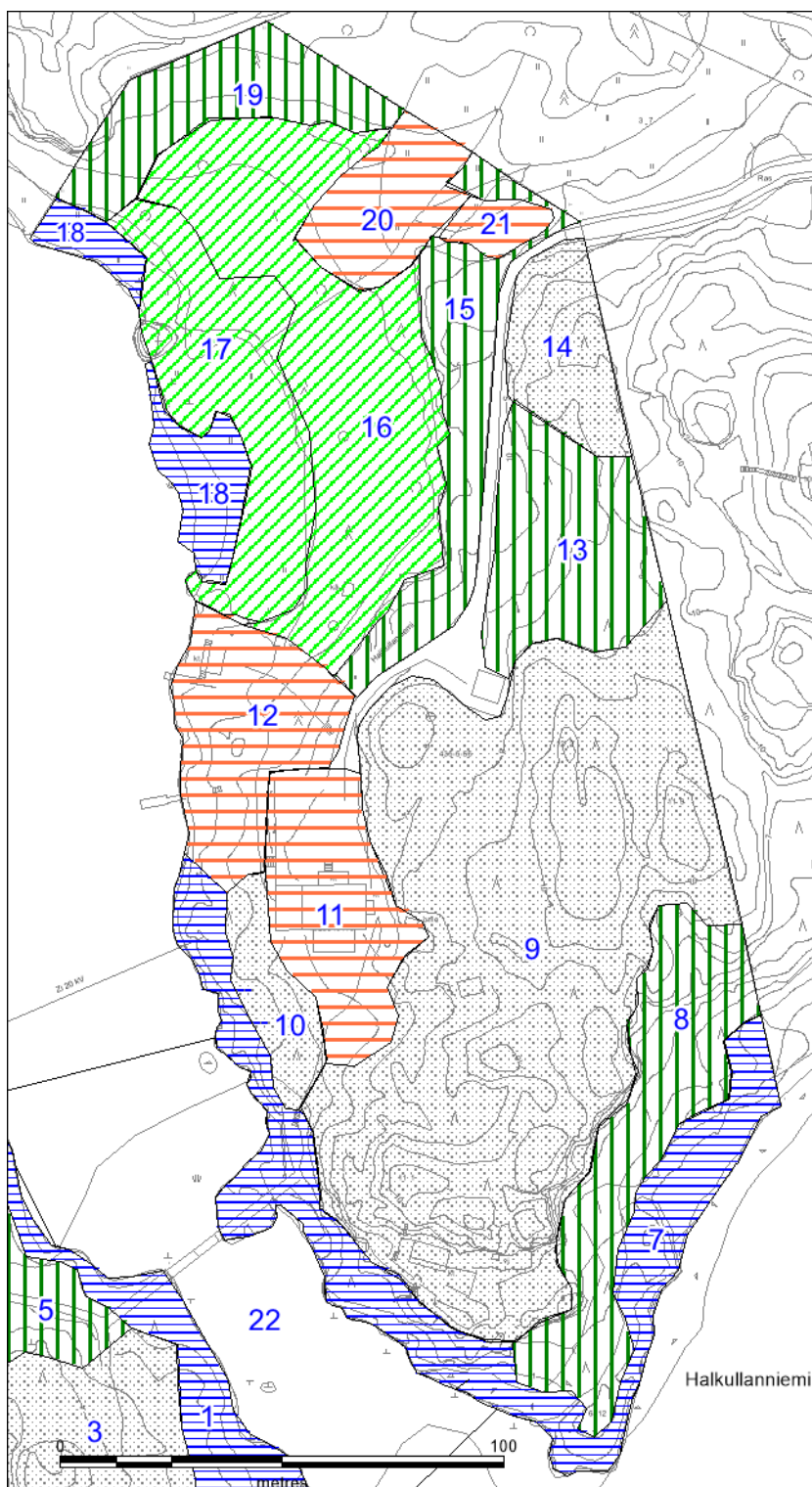
Korkea kalliokumpare saaren pohjoisosassa on lähinnä paljaasta kalliota, jossa kasvaa kitukasvuisia puita. Useat männyt ja koivut ovat nuoria, monet lähinnä taimia.

6.2 Hallkullanniemi

Hallkullanniemi on korkea kallioselänne, jolla kasvaa kalliomännikköä ja saaristolle tyypillistä, vähälajista mustikkametsää. Mereiset näkymät ulottuvat Pitkälahdelta Skatanselälle itään ja Vuosaarenselälle länteen. Haminasalmenlahden rannalle on rakennettu suuri huvila 1900-luvun alkupuolella ja sen lisäksi talousrakennuksia. Huvilalla on ilmeisesti ollut viljelysmaata pohjoisella alavalla maalla.



Kuva 10 Kallioselänteellä kasvaa vanhaa männikköä. Kuvan keskimmaisessä puussa kasvaa männynkääpää neljän metrin korkeudessa. Männynkääpää esiintyy melko yleisesti Uudenmaan saaristossa, mutta se on harvinainen mantereen talousmetsissä.



Kuva 11 Hallkullanniemi on jaettu elinympäristöjen perusteella kuvioihin 7-21.

Alla selostetaan kuvioiden 7-21 luonnon yleispiirteitä. Suositukset esitetään luvussa 10.

7 Pitkälahden ranta ja Haminasalmenlahden rantakallio

Mannerranta on kallioinen molemmiin puolin Hallkullanniemeä. Kalliot ovat sileitä ja kauniita. Eteläisin kallio on korkea ja jylhä. Kalliolla havaittiin palokärki mäntykelon kimpussa. Etelään ja itään avautuu avara näkymä merelle.

Eteläisellä niemikkeellä kasvaa vanhoja mäntyjä tasaisen kivikon keskellä. Kivikossa kasvoi myös vieraslaji kurtturuusua tervaleppien tuntumassa. Niemikkeessä on myös pieni, suojainen rantaniitty. Niityn vesirajassa kasvoi vihvilöitä ja ketohanhikkia, ylempänä mesiangervoa ja rantakukkaa.

Vanha kivipenger ja silta Nuottasaareen on rakennettu kallioluodon tai niemikkeen kautta. Polun läheisyydessä kasvaa useita haapavesoja ja tervaleppiä. Polun varteen on istutettu joitakin kasveja, mm. maanmyötäinen kataja -lajike ja verikurjenpolvi.

Itäisellä rannalla on tyypillistä, niukkaa kalliokasvillisuutta. Metsänreunassa kasvaa mäntyjä ja paikoitellen tervaleppiä.



Kuva 12 Itäranta on kivinen, näkymä Pitkälahdelle.



Kuva 13 Pieni rantaniitty sijaitsee niemen eteläkärjessä kallion kupeessa.

8 Rantametsikkö

Karu metsä kasvaa kalliomännikön ja varsinaisen rantavyöhykkeen välissä. Maasto on kivistä ja maakerros ohutta. Puustossa esiintyy mäntyä ja koivua, muutamia pihlajia sekä kuusia. Aivan rannan tuntumassa kasvaa pieniä tervaleppiä. Puuston ikä on vaihtelevaa ja enimmäkseen puut ovat keskikokoisia.

Mustikkavarvikko peittää maan, paikoin esiintyy hietakastikkaa tai muita heiniä. Kuvion läpi kulkee rantapolku. Niemeä kiertävän, suunniteltavan ulkoilupolun voi johdattaa kalliomännikön (kuvio 9) ylitse, niin että se laskeutuu tämän kuvion rantapolulle.



Kuva 14 Rantapolku kulkee kapeassa metsäkaistaleessa rannan ja kalliomännikön välissä.

9 Kalliomännikkö

Korkealle kohoavalla kalliolla kasvaa väljää männikköä. Puusto on vanhaa ja jylhää. Puiden ikää ilmentää muutamista männyistä havaittu männynkääpä, joka suosii hoidtamattomia, vanhoja männiköitä. Lajin runsaus on vähentynyt talousmetsissä. Länsi-Uudenmaan saaristossa männynkääpä on suhteellisen yleinen, koska hankalien kuljetusolojen takia saarissa ei harjoiteta yhtä tehokasta metsänhoitoa kuin mantereella.

Kallion valtalajeja ovat metsälauha ja poronjäkälät. Painanteissa kasvaa mustikka-varvikkoa ja puolukkaa. Kesävesijohto Nuottasaareen on vedetty tämän kuvion kautta maata pitkin.

Kuvion eteläkärjessä sijaitsee kiinteistön uusin rakennus. Hirsimökillä on hieno merinäköala ja laaja terassi. Terassirakennelmat on toteutettu kasvavien puiden ympärille. Nämä männyt ovat kitukasvuisia ja vanhoja. Eteläiselle kalliolle johtaa myös vanhat valetut portaat. Portaiden läheisyydessä kasvaa istutettua vuorenkilpeä. Mökkiin johtava sähköjohto on vedetty kalliopainanteiden ylitse niin, että siihen voi kompastua.

10 Pihan reunapuusto

Suuret puut suojaavat vanhan huvilan puutarhaa etelän suunnalta. Rinteessä kasvaa useita vanhoja ja komeita mäntyjä. Lisäksi kuvion eteläosassa on suurikokoinen puistolehmus. Aluskasvillisuudessa on kotimaisia luonnonkasveja, kuten maitikoita ja kanervaa.

11 Villa Notsundin puutarha

Asumattoman 1900-luvun alussa rakennetun huvilan pihapiirissä on ränsistynyt puutarha. Suurikokoiset, vanhat männyt muodostavat huvilan ympäristöstä kauniin saaristomiljöön. Puutarhassa on näkyvissä istutuksia eri vuosikymmeniltä. Vanhimmat istutukset lienevät metsätammi ja lehmukset pihapiirin pohjoisreunalla ja pääsisäänkäynnin molemmin puolin istutetut, vanhat alppiruusut (*Rhododendron 'Catawbiense Grandiflorum'*). Alppiruusulajike on ollut yleisesti käytössä eikä se siten ole erityisesti säilytettävä. Pääsisäänkäynnin avoaluetta reunustavat kurtturuusut ja juhannusruusut.

Huvilan länsipuolen terassilla kasvaa pensasruusuja ja villiviiniä ja kulmassa pihasyreeniä. Itäpuolen seinustalta löytyy jokin kitukasvuinen kuusama (ehkä *Lonicera alpigena*) ja töyhtöangervo. Eteläistä terassia reunustavat musta-aroniat, kulmaan on istutettu tuija ja kurtturuusua.

Pihan eteläosan puustoon kuuluvat vanha puistolehmus, nuori verivaahtera ja mäntyjä. Pensastossa on puistosyreeniä, laajalle levittäytynyttä tuomipihlajaa ja kanukkaa. Puutarhassa on levinnyt laajalle alueelle myös tatar, joko japanin- tai jättitatar, jotka molemmat ovat haitallisia vieraslajeja. Aluskasvillisuus on rehevöitynyttä heinäniittyä, jossa on joitakin kukkakasveja kuten siankärsämöä.

Huvilan tiilikatossa on silmin nähtävä reikä. Huvilan 1. kerroksen ikkunat on suojattu vanereilla. Huvilasta voi löytyä lepakoille sopivia päiväpiiloja kesäkäyttöön. Kuvio on arvioitu paikallisesti erittäin arvokkaaksi lepakkopotentialin, jalopuiden ja niiden potentiaalisen seuralaislajiston sekä kulttuurihistoriallisen miljöön (puutarha, jalopuut, rakennus –kokonaisuus) perusteella.



Kuva 15 Huvilan puutarhassa kasvaa useita pensaita ja nurmikko on muuttunut niityksi.



**Kuva 16 Villiviini on vallannut terassin pilareita ja niiden välissä kasvaa useita eri ruusuja. Lipputan-
gon takana näkyvät lehmukset ja metsätammi. Rinne kuuluu kuvioon 12.**

12 Villa Notsundin ranta ja saunan pihapiiri

Huvilan rannassa on vanha saunarakennus laitureineen ja uudempi kelluva laituri. Kauniilla kalliolla kasvaa korkeaa heinäniittyä ja ylempänä myös pensaita. Polkujen varsia koristavat istutetut maksaruohot. Heinikossa on varottava kaatunutta sähkötolppaa ja muita jäänteitä.

Pääsisäänkäynnin avoalueen reunalla kasvaa tuhkapensasrivistö ja kulmalla jasmike, joko puisto- tai hovijasmike. Pihatietä reunustaa rusopajuangervo (*Spiraea* 'Billiardii'), alempana terttuselja ja pohjoisempana kurturuusu ja juhannusruusu.



Kuva 17 Kallion painanteissa kasvaa heinikkoa. Villa Notsundin vasemmalla puolella näkyy lehmuk-
sia ja niiden alla kasvaa rusopajuangervoa.

13 Karu metsikkö

Länteen viettävässä rinteessä kasvaa kuvion 9 kalliomännikköön liittyvä mäntymetsä. Männyt ovat kilpikaarnaisia ja komeita. Mustikkavarvikko peittää maanpintaa. Naapurihuvilasta tulevat kiviportaat ja polku kulkevat kuvion läpi tielle.

14 Kallio

Vastaava kalliomännikkö kuin kuviolla 9.

15 Hallkullanniemi reunametsä

Tietä reunustava tiheä, nuori lehtipuusto kasvaa melko jyrkässä rinteessä. Ylispuita ovat männyt ja koivut, tiheässä alikasvoksessa kasvaa pihlajaa ja koivua. Pensastossa on terttuseljaa ja koiranheittä. Aluskasvillisuus on varjoisaa ja heinävaltaista. Tienreunassa kasvaa paikoin tiheä pensaikko, jonka muodostavat mm. vadelma, koiranheisi, terttuselja, pihlaja.

16 Alava metsä

Rantametsässä kasvaa sekapuustoa. Itäreunassa kasvaa tiheästi nuorta lehtipuuvessakkoa, kun taas lännempänä puusto on vähän vanhempaa ja alikasvosta on vähemmän. Alue näyttää olleen aiemmin käytössä, ehkä viljeltyä, ja se on päässyt kasvamaan itseksen umpeen useita vuosikymmeniä.

Ylispuut ovat mäntyjä ja koivuja, molemmissa on kookkaita vanhoja yksilöitä. Alikasvoksena kasvaa pihlajaa, harmaaleppää, koivua ja raitaa. Kuvion pohjoisosassa on muutama nuori vuorijalava. Pensaskerroksessa esiintyy rauhoitettua, myrkyllistä näsiää sekä terttuseljaa ja tuomea. Aluskasvillisuudessa on kosteutta ilmentäviä lajeja, mm. runsaasti saniaisia. Lajistoon kuuluvat mm. metsäalvejuuri, hiirenporras, korpi-imarre, nokkonen, mesiangervo, nurmilauha, rönsyleinikki.

Kuviolta löytyi erikoisen muotoinen pieni kivijalka, jossa on kaivonrengas. Se on saattanut olla viljelyksille tarkoitettu vesipumpputalo tai ehkä se on toiminut jätevesikaivona. Kaivonrengas oli kuiva eli sitä ei ole kaivettu lähteeseen.



Kuva 18 Kuviolla 16 pohjoiseen vievä, entinen tienpohja kasvaa nykyisin suuria hiirenportaita.

17 Rantalehto

Kuviolla on tervaleppää kasvava rantalehto. Monet tervalepistä ovat kookkaita. Puustossa esiintyy myös koivua. Alikasvoksena kasvaa metsävaahteraa ja tuomea sekä pihlajaa. Pensastosta havaittiin myös vieraslaji kurturuusu, joka on saattanut siementyä paikalle meren tuomana. Aluskasvillisuudesta löytyy kostean lehdon lajeja kuten metsäalvejuuri, mesiangervo, vuohenputki, nokkonen, rantayrtti ja ranta-alpi.



Kuva 19 Rantalepikon tervalepät ovat melko kookkaita. Aluskasvillisuudessa on runsaasti mesiangervoa.

18 Rantaniitty ja ruovikko

Kuvion eteläosassa on ruovikkoa, kun taas pohjoisessa on kapeaa rantaniittyä. Rantaniityllä kasvaa saroja, mesiangervoa ja ranta-alpia, rantayrttiä, sananjalkaa ja nurmilauhaa ja muita suurikokoisia heiniä.

Meri kuljettaa tälle rannalle roskia. Maastosta havaittiin mm. meriviitta ja tukki.

19 Varjoisa metsikkö

Selvitysalueen pohjoisin metsikkö muodostuu varjoisasta tuoreesta kangasmetsästä. Puustossa on vanhoja mäntyjä, kuusia ja vähän nuorempaa lehtipuustoa. Pystyyn kuolleessa suuressa männyssä on ollut hevostuorahaisia, joita palokärki on etsinyt.

Aluskasvillisuus on niukkaa ja maa on paikoin tallauksen kuluttamaa. Lahopuuta on tavanomaista paljon enemmän. Lahopuu koostuu kuusiriu'uksista ja keloista.



Kuva 20 Sivupolku tulee ulkoilutieltä rantaan.

20 Entinen viljelysmaa

Rehevä ja kostea maa on aikoinaan ollut viljelyskäytössä. Entisen peltotilkun erottaa sarkaojista, jotka kiertävät viljelysmaan ympäriltä. Tällä hetkellä peltojäänne muodostaa pienen, mutta varjoisan aukon puustossa. Kuvion kasvillisuus on yli metrin korkuista ja siinä kasvaa mm. nokkosta, vadelmaa ja jättipalsamia. Reunalta havaittiin juhannusruusua, joka on saattanut kasvaa paikalla jo vuosikymmeniä. Kolmelle kookkaalle ja hyvin marjovalle punaherukalle oli tallatut urat.

Reunoilla kasvaa tervaleppiä, erittäin vanha, laho koivu ja pohjoisosassa muutama kookas kuusi.



Kuva 21 Entinen pelto on nykyisin varjoisa ja lehtipuuston ympäröimä. Etualalla näkyvät punaherukat.

21 Vieraslajikasvusto

Entisen peltotilkun ja tien välissä oleva varjoisa metsikkö kasvaa jättipalsamia. Jättipalsami peittää kaiken muun aluskasvillisuuden alle. Laji on haitalliseksi luokiteltu vieraslaji, jonka hävittäminen on tärkeää. Hävitystyö vaatii pitkäjänteisyyttä, koska maahan varisseet jättipalsamin siemenet itävät pitkään.



Kuva 22 Kauniin jättipalsamin tuoksu on hunajainen. Luonnossa laji leviää holtittomasti kostealla maalla, kuten kuviolla 21.

7 Lepakot

Nuottasaaren passiividetektorin ehti olla maastossa vain neljä yötä ennen kuin akkuvirta loppui. Laitteeseen tallentui kuitenkin jo näiden neljän yön aikana kohtalaisesti havaintoja (taulukko 1). Kaikkiaan havaintoja tallentui 133. Aineiston tulkinnessa käytetään havaintominuutteja, jolloin yhden minuutin aikana tallentuneet havainnot tulkitaan yhdeksi havainnoksi. Kaikkiaan havaintominuutteja oli 108.

Havainnoista suurin osa koski yleistä pohjanlepakkoa, mutta lähes yhtä paljon oli siippalaji – havaintoja. Siippoja ei pystytä luotettavasti määrittämään passiividetektorin aineistosta, ja siitä syystä havainnot jätetään yleisemmälle tasolle. Alueella oli vierailut myös harvinainen pikkulepakko, joka oli käväissyt detektorin läheisyydessä useampaan otteeseen 28.8. aamuyöllä.

Taulukko 1 Nuottasaaren passiivihavainnot havaintominuutteina

	24.8.	25.8.	26.8.	27.8.	yhteensä
siippalaji	13	14	9	14	50
pohjanlepakko	3	26	3	21	53
pikkulepakko	0	0	0	5	5
yhteensä	16	40	12	40	108

Näiden muutaman yön havaintojen perustella Nuottasaarella esiintyy lepakoita ja paikka voi toimia lepakoiden saalistusalueena. Havaintojen perustella ei kuitenkaan voida päätellä tarkemmin, kuinka merkittävä alue lepakoille on. Tarkempi saalistusalueiden määrittely vaatii varsinaisen lepakkoselvityksen tekemistä. Myös Nuottasaaren rakennusten osalta lepakko-tilanne tulee selvittää tarkemmin ennen mahdollisia purkutoimia, koska rakennukset voivat soveltua lepakoiden päiväpiilopaikoiksi tai lisääntymisyhdyskunnalle. Uutelan metsäalue on lepakoille tärkeä alue, mikä selviää koko Helsingin alueelta vuonna 2014 tehdystä lepakko-alueiden selvityksestä (Wermundsen, Niemi ja Asikainen 2014).



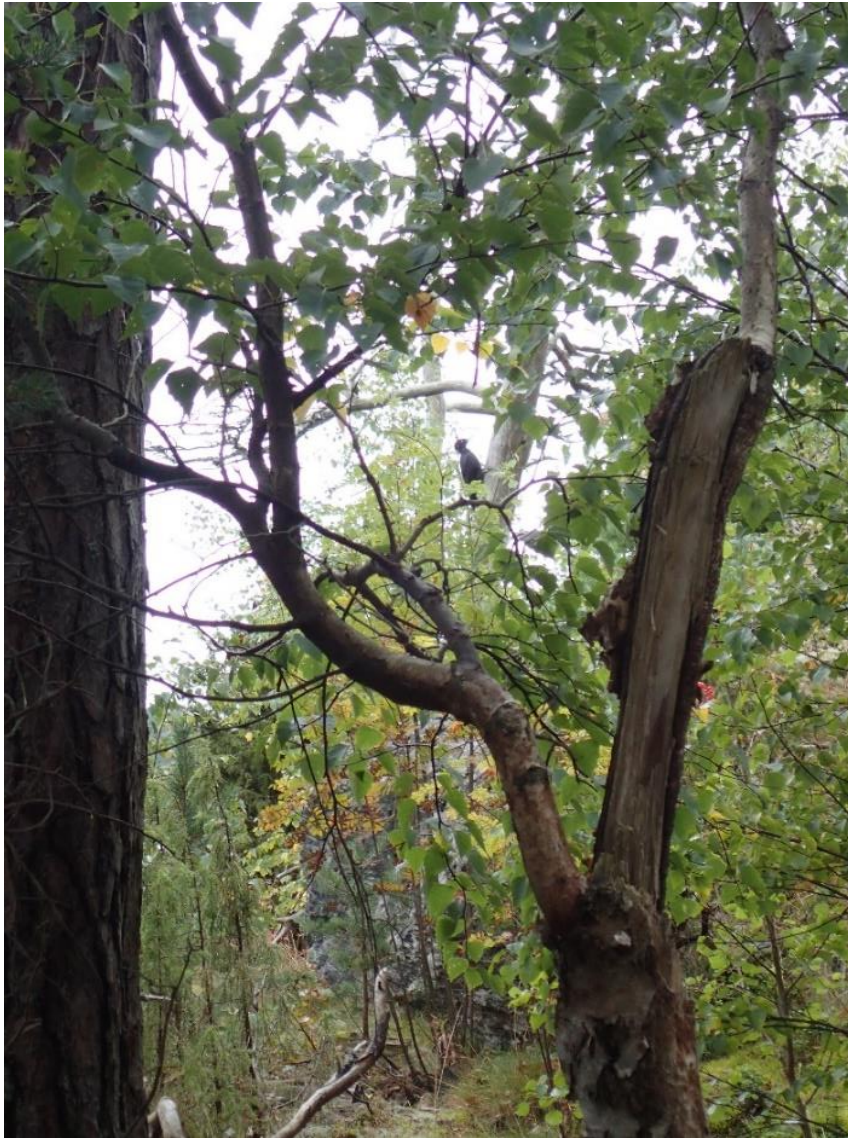
Kuva 23 Lepakkodetektori asennettiin puuhun ulkorakennuksen ja tiiliseinän kulmaukseen.

8 Muu eläinlajisto

Alueelta tehtiin yksittäisiä hajahavainnoja eläimistä kasvillisuuskartoituksen yhteydessä. Kiinteistöltä havaittiin yksi metsäkauris, joka loikki tieltä rantametsään. Hallkullanniemen eteläkärjestä havaittiin palokärki nakuttamassa mäntykeloa. Palokärjen tekemiä reikiä löytyi useista puista eri puolilla aluetta. Rantavesissä kalasteli muutama telkkä ja isokoskelo, Haminasalmenlahdella oli silkkiuikkuja ja heinäisorsia. Nämä yksittäishavainnot eivät vastaa lajikartoitusta.



Kuva 24 Metsäkauris vilkuili kartoittajaa ennen pakoa metsän siimekseen.



Kuva 25 Palokärki näkyy lehvästön seasta kuvan keskellä.

9 Ekologiset yhteydet

Hallkullanniemi liittyy Uutelan laajaan metsäkokonaisuuteen, jonka sisällä on vähäistä asutusta, niittyjä ja palstaviljelyalue. Uutelassa eläimet voivat liikkua helposti metsän suojassa virkistysalueen sisällä. Metsäinen yhteys jatkuu paikoin kapeana pohjoiseen Vuosaarenhuipun ohitse Mustavuori-Östersundomin luonnonsuojelualueelle.

Eläimet voivat siirtyä Uutelasta läheisiin saariin uimalla kesäisin ja jäätä pitkin talvisin ainakin lännen suuntaan. Vuosaaren sataman laivaväylä pidetään auki talvisin ja se estää jäällä liikkumisen itään. Laivaliikenne saattaa tehdä jäystä hauraan pitkälläkin etäisyydellä väylästä.

10 Johtopäätökset ja suositukset

Helsingin Uutelassa sijaitseva Hallkullanniemen länsiosa ja Nuottasaari ovat luonnonkauniita paikkoja, joista avautuu hieno merinäköala. Selvitysalue on Uudenmaan saaristolle tyypillistä kallioista rantaa vanhoine mäntyineen. Kalliomänniköt ovat karuja, mutta alava rantametsä Haminasalmenlahden pohjukassa on rehevää. Kiinteistöön kuuluu pitkä rantaviiva, koska rantaa on Hallkullanniemen kärjen molemmin puolin ja Nuottasaarella.

Puusto on mäntyvaltaista, joskin alavassa metsässä on lehtipuustoa ja puutarhassa muutamia jalopuita. Kilpikaarnaisia mäntyjä kasvaa eri puolilla kiinteistöä. Näistä havaittiin männynkääpää, joka on Uudenmaan saaristossa yleisempi kuin mantarella. Eri-ikäistä lahoppuuta esiintyy tavanomaista metsää enemmän, joten kiinteistöllä on potentiaalia arvokkaalle lahoppuun seuralaislajistolle. Kasvillisuus on suhteellisen tavanomaista saariston rakennetulle ranta-alueelle. Varsinaisia uhanalaisia luontotyyppisiä on alueelta vaikea määrittää, koska alueella on voimakas kulttuuri-vaikutus. Rantalehto 17 voidaan tulkita kosteaksi, runsasravinteiseksi lehdoksi, joka on uhanalaisuusluokituksessa vaarantunut.

Selvitysalueella on ihmisen levittämiä, haitallisia vieraslajeja monessa eri paikassa. Näitä pitäisi pyrkiä torjumaan Helsingin vieraslajistrategian mukaisesti, etteivät ne pääse leviämään entistä laajemmalle alueelle. Seuraavia vieraslajeja havaittiin puutarhasta (kuvio 11): jätti/japanintatarta, kanukkaa, kurtturuusua ja tuomipihlajaa. Jättipalsami on levinnyt entiselle viljelysmaalle kuvioilla 20 ja 21. Kurtturuusua on istutettu puutarhaan, mutta se on myös meren tai lintujen levittämänä kasvanut rannoille, mm. Nuottasaaren polun eteläpuolelle kuvio 1, kuvion 7 eteläkärkeen ja kuvioille 16.

Loppukesällä lyhyenä ajanjaksona tehtyjen havaintojen perusteella ei voida päätellä kuinka merkittävä alue lepakoille on. Lepakoista havaittiin passiividetektorin avulla Suomessa yleinen pohjanlepakko, siippalaji sekä harvalukuinen ja vaarantunut pikkulepakko. Passiivihavaintojen perusteella voidaan todeta, että alueella esiintyy lepakoita ja alue voi toimia näiden saalistusalueena. Mahdollinen saalistusalue tulee huomioida alueen suunnittelussa esim. valaistuksen sijoittelussa ja suuntaamisessa sekä puuston hoidossa.

Selvitysalueen luontoa on arvioitu mm. elinympäristöjen luonnontilaisuuden, lahoppuun määrän ja havaitun kasvilajiston perusteella. Lisäksi on huomioitu elinympäristöjen soveltuvuus arvokkaalle seuralaislajistolle, mm. lepakoille. Liitekartalla 2 esitetään selvitysalueen luontoarvot. Paikallisesti erittäin arvokkaaksi on luokiteltu Villa Notsundin pihapiiri sekä matalat rantavedet. Näissä on potentiaalia seuralaislajistolle, mm. lepakoille ja vesilinnuille. Villa Notsundin arvon perusteena ovat jalopuut, rakennuksen potentiaali lepakoille, sekä puutarhan, jalopuiden ja rakennuksen muodostama kulttuurihistoriallinen miljöö. Kalliomänniköt ja rantametsät on luokiteltu paikallisesti arvokkaiksi. Kalliorannat on tulkittu tavanomaisiksi rantatyyppien yleisyyden takia.

Suosituksset

Selvitysalueella voidaan olettaa esiintyvän suhteellisen edustava linnusto monipuolisten elinympäristöjen ja lahopuun ansiosta. Vesilinnut tuskin pesivät alueella muutoin kuin harvalukuisesti mantereella yleisten maapetojen takia. Lintukartoitusta suositellaan, mikäli alueen yleisluonnetta aiotaan muuttaa merkittävästi kaavoituksella.

Rannikon luonto on kovien olosuhteiden takia herkkää kulumiselle, koska kasvillisuuden uusiutumiskyky karulla, kuivalla maalla on hidasta. Tästä syystä virkistyskäyttö ja polusto on suositeltavaa suunnitella huolella maastonmuodot huomioiden. Poluille suositellaan hyvää ylläpitoa liikkumisen tehokkaaksi ohjaamiseksi, jotta luonto säilyisi muualla kulumattomana.

Villa Notsundin puutarhassa on suositeltavaa säilyttää vanhat puut, koska ne luovat puitteet monille seuralaislajeille ja ilmentävät myös kulttuurihistoriaa. Puutarhan muuta kasvilajistoa on suositeltavaa muokata niin, että se ilmentäisi huvilan kunnostuksen tavoitteeksi asetettua aikakautta, esim. 1910-lukua. Näin miljöökokonaisuudesta tulisi nykyistä eheämpi. Puutarhasta ja muualta selvitysalueelta suosittelemme poistamaan haitalliseksi luokitellut vieraslajit, jotta niiden leviäminen laajemmalle estetään.

Suositlemme varsinaisen lepakkoselvityksen tekemistä saalistusalueiden rajaamiseksi, mikäli aluetta muutetaan merkittävästi nykyisestä valaistuksella tai puustoa poistamalla. Saalistusalueita tärkeämpää on selvittää lepakoiden mahdolliset päiväpiilot tai yhdyskunnat, erityisesti vanhemmissa rakennuksissa. Lepakoiden käyttämät päiväpiilot ja yhdyskunnat ovat luonnonsuojelulain 49 § mukaan tiukasti suojeltuja. Tästä syystä suosittelemme tarkemman lepakkokartoituksen tekemistä rakennuksen sisätiloihin ennen rakennuksen mahdollista purkua. Lisäselvitystarve suositellaan arvioitavaksi tapauskohtaisesti. Rakennusten ullakoiden ja kellareiden kunnostus on suositeltavaa ajoittaa talvikaudelle (15.10.-30.4.), kun lepakot ovat siirtyneet talvehtimispaikoille.

11 Lähteet

- Helsingin luontotietojärjestelmä 2017: Tiedonhaku Uutelasta, elokuu 2017.
URL: <https://www.hel.fi/helsinki/fi/asuminen-ja-ymparisto/luonto-ja-viheralueet/monimuotoisuus/tietojarjestelma/luonto>
- Hundt, L. 2012: Bat surveys. Good Practice Guidelines. – Bat Conservation Trust. 96 s.
- Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, Pertti 1998 (toim.): Retkeilykasvio. 4. täysin uudistettu painos. – Luonnontieteellinen keskusmuseo, kasvimuseo. 656 s. ISBN 951-45-8167-9.
- Näkymä 2017: Uutelan hoito- ja kehittämissuunnitelma. Esikopio 24.5.2017. – Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy, HKR arkkitehtuuri-osasto. 39 s., 1 liite.
- Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. – Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 685 s.
- Raunio, A., Schulman, A. ja Kontula, T. (toim.). 2008: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 8/2008. Osat 1 ja 2. 264 + 572 s.
- Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M. 2004: Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. – Suomen Ympäristö 742. Ympäristöministeriö. 113 s.
- Suomen ympäristökeskus 2015: Ympäristöhallinnon Eliölajit – tietojärjestelmä 15.10.2015. Uhanalaisten lajien haku kaava-alueelta, v. 1990-2015, excel-taulukko.
- Uudenmaan liitto 2012: Luonnonympäristöjen arvottamisen kriteeristö Uudellemaalle (LAKU). – Uudenmaan liiton julkaisuja E199 -2012. 54 s. ISBN 978-952-448-342-1.
- Väre, S. & Krisp, J. 2005: Ekologinen verkosto ja kaupunkien maankäytön suunnittelu. Suomen ympäristö 780. Ympäristöministeriö. 52 s.
- SLTY 2012: Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry:n suositus lepakkokartoituksista luontokartoittajille, tilaajille ja viranomaisille. URL: http://www.lepakko.fi/docs/SLTY_lepakkokartoitusohjeet.pdf
- Wermundsen, T., Nieminen, J. & Asikainen, P. 2014: Helsingin lepakkolajisto ja tärkeät lepakkoalueet vuonna 2014. – Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston yleissuunnitteluosaston selvityksiä 2014:

Liite 1 Putkilokasvi – lista

Havaitut ja kirjatut putkilokasvit, yhteensä 112 taksonia. Luettelossa lajit ovat tieteellisen nimen mukaan aakkosjärjestyksessä. Tieteelliset nimet Retkeilykasvion (4. painos) mukaan.

Tieteellinen nimi	Suomalainen nimi	Ruotsalainen nimi
<i>Acer platanoides</i>	vaahtera	lönn
<i>Acer platanoides</i> 'Schwedleri'	verivaahtera	blodlönn
<i>Achillea millefolium</i>	siankärsämö	rölleka
<i>Achillea ptarmica</i>	ojakärsämö	nysört
<i>Aegopodium podagraria</i>	vuohenputki	kirskål
<i>Agrostis canina</i>	luhtarölli	brunven
<i>Agrostis capillaris</i>	nurmirölli	rödven
<i>Alchemilla</i> sp.	poimulehti	daggkäpa
<i>Alnus glutinosa</i>	tervaleppä	klibbal
<i>Alnus incana</i>	harmaaleppä	gråal
<i>Amelanchier</i> sp.	tuomipihlaja	häggmispel
<i>Angelica archangelica</i> ssp. <i>litoralis</i>	meriputki	strandkvanne
<i>Angelica sylvestris</i>	karhunputki	strätta, skogspipa
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	tuoksusimake	vårbrodd
<i>Anthriscus sylvestris</i>	koiranputki	hundkåx
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	sianpuolukka	mjölon
<i>Aronia melanocarpa</i>	musta-aronia	svart aronia
<i>Artemisia vulgaris</i>	pujo	gråbo
<i>Athyrium filix-femina</i>	hiirenporras	majbråken
<i>Bergenia</i> sp.	vuorenkilpi	bergenia
<i>Betula pendula</i>	rauduskoivu	vårtbjörk
<i>Betula pubescens</i>	hieskoivu	glasbjörk
<i>Calamagrostis epigejos</i>	hietakastikka	bergrör
<i>Calluna vulgaris</i>	kanerva	ljung
<i>Campanula persicifolia</i>	kurjenkello	stor blåklocka
<i>Carex</i> sp.	sara	starr
<i>Chelidonium majus</i>	keltamo	skelört
<i>Cirsium arvense</i>	pelto-ohdake	åkertistel
<i>Clematis</i> sp.	kärhø	klematis
<i>Cornus alba</i>	idänkanukka	rysk kornell
<i>Cornus suecica</i>	ruohokanukka	hönsbår
<i>Dactylis glomerata</i>	koiranheinä	hundåxing
<i>Daphne mezereum</i>	näsiä	tibast
<i>Deschampsia cespitosa</i>	nurmilauha	tuvtåtel
<i>Deschampsia flexuosa</i>	metsålauha	kruståtel
<i>Dryopteris carthusiana</i>	metsåalvejuuri	skogsbråken
<i>Dryopteris filix-mas</i>	kivikkoalvejuuri	träjon
<i>Elymus repens</i>	juolavehnä	kvickrot
<i>Epilobium angustifolium</i>	maitohorsma	mjölkört
<i>Equisetum arvense</i>	peltokorte	åkerfråken
<i>Filipendula ulmaria</i>	mesiangervo	ålggrås
<i>Fragaria vesca</i>	ahomansikka	smultron
<i>Geranium robertianum</i>	haisukurjenpolvi	stinknäva
<i>Geranium sanguineum?</i>	verikurjenpolvi	blodnäva
<i>Geum rivale</i>	ojakellukka	humleblomster
<i>Hieracium</i> sp.	keltano	fibbla
<i>Hosta</i> sp.	kuunlilja	månlilja
<i>Hydrangea anomala</i> ssp. <i>petiolaris</i>	köynnøshortensia	klätterhortensia

<i>Impatiens grandiflora</i>	jättipalsami	jätdebalsamin
<i>Juncus gerardii</i>	suolavihvilä	salttåg
<i>Juniperus communis</i>	kataja	en
<i>Leucanthemum vulgare</i>	päivänkakkara	prästkraze
<i>Leymus arenarius</i>	rantavehänä	strandråg
		gulsporre, spor-
		reblomma
<i>Linaria vulgaris</i>	kannusruoho	alptrý
<i>Lonicera alpigena?</i>	alppikuusama	blomsterlupin
<i>Lupinus polyphyllus</i>	komealupiini	vårfryle
<i>Luzula pilosa</i>	kevätpiippo	strandklo
<i>Lycopus europaeus</i>	rantayrtti	strandlysing
<i>Lysimachia vulgaris</i>	ranta-alpi	fackelblomster
<i>Lytbrum salicaria</i>	rantakukka	ekorrbar
<i>Maianthemum bifolium</i>	oravanmarja	ängskovall
<i>Melampyrum pratense</i>	kangasmaitikka	skogskovall
<i>Melampyrum sylvaticum</i>	metsämaitikka	slokgräs, bergslok
<i>Melica nutans</i>	nuokkuhelmikkä	rödtoppa
<i>Odontites vulgaris</i>	punasänkiö	vildvin
<i>Parthenocissus sp.</i>	villiviini	hultbräken
<i>Phegopteris connectilis</i>	korpi-imarre	gordon/kungsscher-
<i>Philadelphus lewisii v. gordonianus/ pu-</i>		smín
<i>bescens?</i>	hovi/puistojoasmike	vass
<i>Phragmites australis</i>	järviruoko	gran
<i>Picea abies</i>	kuusi	fibbla
<i>Pilosella sp.</i>	harakankeltano	tall
<i>Pinus sylvestris</i>	mänty	groblad
<i>Plantago major</i>	piharatamo	stensöta
<i>Polypodium vulgare</i>	kallioimarre	asp
<i>Populus tremula</i>	haapa	gåsört
<i>Potentilla anserina</i>	ketohanhikki	surkörbar
<i>Prunus cerasus</i>	hapankirsikka	häg
<i>Prunus padus</i>	tuomi	örnbräken
<i>Pteridium aquilinum</i>	sananjalka	ek
<i>Quercus robur</i>	tammi	revsmörblomma
<i>Ranunculus repens</i>	rönsyleinikki	jätte/parkslide
<i>Reynoutria sachalinensis/japonica</i>	jätti/japanintatar	höstskallra
<i>Rhinanthus serotinus</i>	isolaukku	
<i>Rhododendron 'Catawbiense Grandi-</i>		rhododendron
<i>florum'</i>	alppiruusu	röda vinbär
<i>Ribes Rubrum-ryhmä</i>	punaherukka	midsommarros
<i>Rosa 'Pimpinellifolia-ryhmä'</i>	juhannusruusu	vresros
<i>Rosa rugosa</i>	kurttuuruusu	ros
<i>Rosa sp.</i>	pensasruusu	hallon
<i>Rubus idaeus</i>	vadelma	stenhallon, stenbär
<i>Rubus saxatilis</i>	lillukka	ängssyra
<i>Rumex acetosa</i>	niittysuolaheinä	sälg
<i>Salix caprea</i>	raita	druvfläder
<i>Sambucus racemosa</i>	terttuselja	såpnejlika
<i>Saponaria officinalis</i>	suopayrtti	gul fetknopp
<i>Sedum acre</i>	keltamaksaruoho	fetknopp
<i>Sedum sp.</i>	maksaruoho	käringkål, kärleksört
<i>Sedum telephium</i>	isomaksaruoho	gullris
<i>Solidago virgaurea</i>	kultapiisku	rönn
<i>Sorbus aucuparia ssp. aucuparia</i>	pihlaja	

<i>Spiraea 'Billiardii'</i> risteymäryhmä	rusopajuangervo	klasespirea
<i>Taraxacum sp.</i>	voikukka	maskros
<i>Thuja sp.</i>	tuija	tuja
<i>Tilia sp.</i>	lehmus	lind
<i>Tilia × europaea</i>	puistolehmus	parklind
<i>Triglochin maritima</i>	merisuolake	havssälting
<i>Ulmus glabra</i>	vuorijalava	alm
<i>Urtica dioica</i>	nokkonen	brännässla
<i>Vaccinium myrtillus</i>	mustikka	blåbär
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	puolukka	lingon
<i>Valeriana sambucifolia ssp. salina</i>	merivirmajuuri	strandvänderot
<i>Veronica longifolia</i>	rantatädyke	strandveronika
<i>Viburnum opulus</i>	koiranheisi	olvon
<i>Viola tricolor</i>	keto-orvokki	styvmorsviol
